

Sajtóközlemény

Luxembourg, 2021. április 29.

Az uniós kohéziós politikát szolgáló pénzügyi eszközök: eredményesnek bizonyulnak a lezáráskori ellenőrzések

A 2007–2013-as időszakban több mint 1000 pénzügyi eszközt használtak az uniós kohéziós politika céljára a tagállamokban. Az Európai Számvevőszék által a mai napon közzétett új különjelentés megállapította, hogy megtették a szükséges lépéseket a kiadások támogathatóságának lezáráskori ellenőrzése érdekében. Az ellenőrzések kézzelfogható eredményeket hoztak, bár voltak olyan hibák – köztük egy jelentős is –, amelyek nem kerültek napvilágra. Összességében azonban a számvevők szerint sikerült megoldani a 2007–2013-as időszakban felmerült problémák többségét.

A 2007–2013-as programozási időszakban a megosztott irányítású pénzügyi eszközök viszonylag új, de fontos módját jelentették az uniós kohéziós politika finanszírozásának. Hozzájárulásaik teljes összege elérte a 16,4 milliárd eurót, beleértve az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) és az Európai Szociális Alap (ESZA) révén folyósított 11,3 milliárd euró uniós társfinanszírozást. A lezáráskor végzett támogathatósági ellenőrzések célja a végrehajtás során feltárt hibák és hiányosságok korrigálása. Ez a folyamat azonban hosszú időt vesz igénybe: hét évvel a 2007–2013-as programozási időszak végét követően még mindig folyamatban van a validálási munka.

„Első pillantásra úgy tűnhet, kissé idejétmúlt most közzétenni egy, a 2007–2013-as időszakról szóló ellenőrzési jelentést – nyilatkozta Ladislav Balko, a jelentésért felelős számvevőszéki tag. – Mivel azonban a pénzügyi eszközök egyre nagyobb szerepet játszanak az uniós kohéziós politikában, következtetéseink éppen időszerűek, ráadásul igen relevánsak a 2014–2020-as programozási időszak küszöbönálló lezárása kapcsán.”

Az Európai Bizottság által nyújtott iránymutatás időszerűnek és megfelelőnek bizonyult. Ez különösen nagy segítséget jelentett, mert a 2007–2013-as időszakra vonatkozó jogszabályok igen szűkszavúan rendelkeztek a megosztott irányítás alá tartozó pénzügyi eszközökről. Ezenfelül az ellenőrző hatóságok ellenőrzései többnyire eredményesek voltak. Mivel azonban csak korlátozott megbízással rendelkeztek az EBB csoport által kezelt eszközök tekintetében, gyakran kénytelenek voltak az EBB csoport külső értékelőjének (korlátozott hatókörű) beszámolóira hagyatkozni.

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által elfogadott különjelentésről. A jelentés teljes szövege letölthető a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu).

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

2020 végéig a megosztott irányítású pénzügyi eszközöket alkalmazó kohéziós operatív programok 80%-át sikerült teljesen lezárni. Ezeket a Bizottság részletesen felülvizsgálta. Ez a lezárási munka végső soron több mint 270 millió euró értékű korrekciót eredményezhet. Az uniós számvevők azonban megjegyzik, hogy az általuk feltárt legnagyobb hiba kapcsán nem alkalmaztak kiigazítást. A Bizottság támogathatónak ítélte egy Spanyolországban kkv-k támogatására használt, megosztott irányítás alá tartozó pénzügyi eszközökből származó 139 millió eurós kiadást, holott a források 80%-át (részben a tőzsdén is jegyzett) nagyvállalatoknak juttatták.

A 2007–2013-as időszakban feltárt hiányosságok többségét a 2014–2020-as időszakban orvosolták. Tovább bővítették az iránymutatást, és a kohéziós politikára vonatkozó jogszabály tízszeresére duzzadt. Intézkedéseket hoztak annak érdekében is, hogy megszüntessék az ellenőrzési hatóságok EBB által kezelt eszközökkel kapcsolatos hatáskörének korlátait. Ezenfelül a 2014–2020-as időszakban kisebb valószínűséggel fognak előfordulni a kkv-eszközökkel kapcsolatos támogathatósági problémák, mivel célzott alapokat vezettek be erre a célra.

A számvevők mindamellett figyelmeztetnek rá, hogy még mindig vannak problémák és továbbra is fennálló bizonytalanságok, amelyek veszélyeztethetik a 2014–2020-as időszakban alkalmazott pénzügyi eszközök eredményes lezárását. Ezért javasolják, hogy az Európai Bizottság adjon tanácsot az ellenőrzések során leggyakrabban feltárt problémákról. Arra is kéri a Bizottságot, hogy adjon egyértelmű iránymutatást a tagállami ellenőrző hatóságok számára arról, hogyan szerezzenek bizonyosságot a pénzügyi eszközök kiadásainak lezáráskori támogathatóságáról.

Háttér-információk

A pénzügyi eszközök a hagyományos vissza nem térítendő pénzügyi támogatás alternatívájaként visszatérítendő pénzügyi támogatást biztosítanak. Főként olyan kölcsönökről, garanciákról, illetve tőke- vagy kvázitőke-befektetésekről van szó, amelyek rulírozó (újrafelhasználható) jellegűek: ez azt jelenti, hogy az állami beruházások hatásának maximalizálása érdekében a megállapodás szerinti visszafizetési időszak végén a forrásokat hasonló célokra, ismét be kell fektetni. A 2007–2013-as időszak végén 25 tagállamban 1058 megosztott irányítás alá tartozó pénzügyi eszköz működött.

„A 2007–2013-as időszak kohéziós politikát szolgáló pénzügyi eszközeinek lezárása: az ellenőrzések összességében eredményesek voltak, de még vannak hibák” című, 6/2021. sz. különjelentés 23 uniós nyelven elérhető a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu).

Az elmúlt években a Számvevőszék több ellenőrzési jelentést is közzétett az uniós pénzügyi eszközök kapcsán: ilyen volt többek között „A pénzügyi eszközök szerepe az uniós költségvetés végrehajtásában – a 2007–2013-as programidőszak tanulságai” című [19/2016. sz. különjelentés](#), „A 2007–2013-as kohéziós és vidékfejlesztési programok lezárási eljárásainak értékelése” című [36/2016. sz. különjelentés](#), valamint „A Bizottság és a tagállamok a 2007–2013-as programok utolsó éveiben tettek ugyan intézkedéseket a források alacsony felhasználását illetően, de nem az eredmények elérése állt a középpontban” című [17/2018. sz. különjelentés](#).

Idén nyáron ezenfelül a kohéziós kiadások jogszerűségével és szabályszerűségével kapcsolatos bizottsági beszámolósról is tervezünk kiadni egy ellenőrzési jelentést.

Különjelentéseit a Számvevőszék bemutatja az Európai Parlamentnek és az Európai Unió Tanácsának, valamint az egyéb érdekelt feleknek, többek között a nemzeti parlamenteknek, az

ágazati szereplőknek és a civil társadalom képviselőinek. A jelentéseiben megfogalmazott ajánlások döntő többsége a gyakorlatban végrehajtásra kerül.

A sajtó rendelkezésére áll:

A Számvevőszék sajtóirodája: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu - M: (+352) 691 551 502
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu - M: (+352) 691 553 547